



Dhr. Prof. Dr. F.P. Weerman
Kloveniersburgwal 48
1012 CX Amsterdam

Spuistraat 134
1012 VB Amsterdam
(020) 525 3278
fsr-fgw@uva.nl
studentenraad.nl/fgw

Datum	18 oktober 2016	Ons kenmerk	16fgw030
Contactpersoon	Joris Wolterbeek	E-mail	fsr-fgw@uva.nl
Bijlage(n)	0		
Betreft	Reactie op eindrapport werkgroep Herziening Besturingsmodel		

Geachte decaan, beste Fred,

Middels deze brief geeft de Facultaire studentenraad der Geesteswetenschappen (FSR FGw) zijn reactie op het eindrapport van de werkgroep Herziening Besturingsmodel FGw, zoals verzocht op de overlegvergadering van 23 juni 2016.

Inleiding

In mei 2016 publiceerde de facultaire werkgroep *herziening besturingsmodel FGw* haar eindrapport. In dit rapport geeft de werkgroep een analyse van de problemen die het huidige besturingsmodel voortbrengt. Daarnaast doet de werkgroep aanbevelingen over verbeteringen in het besturingsmodel, zonder te veel buiten de huidige kaders te treden. In de overlegvergadering van 23 juni 2016 bespraken het faculteitsbestuur en de Facultaire Studentenraad der Geesteswetenschappen (FSR FGw) dit rapport. Uit de vergadering bleek dat er verschillen bestonden in de interpretatie van het rapport, met name op het gebied van de aanbevelingen voor een verbetering van het besturingsmodel. Dit is voor de FSR FGw aanleiding geweest deze reactie op het eindrapport besturingsmodel te schrijven. Hierin zal hij eerst zijn interpretatie van de aanbevelingen in het rapport beargumenteren. Daarna zal hij zijn standpunt over deze aanbevelingen geven en toelichten.

Het eindrapport doet duidelijke aanbevelingen over het instellen van een faculteitsraad. Hierover zal de FSR FGw een aparte reactie schrijven. De aanbeveling tot het

vormen van de faculteitsraad heeft grote gevolgen voor de FSR FGw en daarom wil hij hier een zelfstandige reactie op geven.

Aanbevelingen besturingsmodel uit het eindrapport

Hier geeft de FSR FGw een samenvatting van de aanbevelingen uit het eindrapport. Eerst worden de aanbevelingen over het onderwijs besproken, dan die over het onderzoek en dan over de afdelingen.

Voor de organisatie van het onderwijs adviseert het eindrapport van de werkgroep Herziening Besturingsmodel een decentralisatie naar het niveau van de afdelingen. De bevoegdheden over onderwijs en de budgetten worden verplaatst van het niveau van het College of Humanities (CoH) en de Graduate School of Humanities (GSH), naar de opleidingsdirecteuren. Het CoH en de GSH verliezen de meeste bevoegdheden, maar blijven bestaan als adviesorganen die de grote lijn in de gaten houden en samenwerking stimuleren. Over de interpretatie van dit punt heeft het faculteitsbestuur aangegeven het niet eens te zijn met de FSR FGw. Tijdens de overlegvergadering van 23 juni 2015 zei dhr. dr. C. W. C. Reijnen dat het niet de bedoeling is dat de afdelingen het zwaartepunt gaan vormen. Het eindrapport is hier echter vrij duidelijk over: "Het zwaartepunt in de onderwijsorganisatie komt parallel aan de huidige afdelingen te liggen, niet op het niveau van het College en de School, maar bij de opleidingsdirecteuren die verantwoordelijk zijn voor hun (cluster van) opleidingen" (p. 4). Het rapport zegt hier letterlijk het zwaartepunt bij de afdelingen en bij de opleidingsdirecteuren te willen leggen en niet meer bij de opleidingsinstituten. Volgens dhr. prof. dr. F.P.I.M. van Vree en dhr. dr. C. W. C. Reijnen staat in het rapport dat de besluitvorming bij de opleidingsinstituten blijft. Deze interpretatie is volgens de FSR FGw niet in overstemming met de aanbeveling dat "budget en bevoegdheden belegd worden belegd op het niveau van de opleidingsdirecteuren". De FSR FGw vindt dat als het eindrapport zegt dat het "zwaartepunt van de organisatie", het "budget" en de "bevoegdheden" (p.4) op het niveau van de opleidingsdirecteur komen te liggen, dat uitsluit dat de besluitvorming bij de onderwijsinstituten blijft. De schema's op pagina 7 van het rapport laten zien hoe in het huidige model er een pijl met "budget" naar de onderwijsinstituten gaat en hoe die pijl in het voorgestelde model verdwenen is en bij "opleidingscluster" staat. Dhr. dr. C. W. C. Reijnen gaf in de overlegvergadering aan dat de werkgroep niet een heel ander besturingsmodel voor ogen had en dat het niet de bedoeling is dat de afdelingen subfaculteiten worden. De FSR FGw is het eens met dhr. dr. C. W. C. Reijnen dat de werkgroep adviseert om binnen *de kaders van* het huidige besturingsmodel te willen blijven. Dat neemt niet weg dat bevoegdheden en taken drastisch kunnen worden aangepast, zonder iets te veranderen in de institutionele organisatie. Dit is precies wat het rapport doet als het adviseert om de opleidingsinstituten dan wel niet af te schaffen, ("College en School blijven bestaan" (p.4)), maar wel hun bevoegdheden drastisch in te perken. Als het rapport niet zou adviseren de bevoegdheden van de opleidingsinstituten in te perken, zou het raar zijn om te

schrijven dat ze wél blijven bestaan. Het feit dat deze opmerking nodig is in de tekst, betekent dat er een beleidswijziging wordt voorgesteld die dermate drastisch is dat de lezer zou kunnen verwachten dat de opleidingsinstituten niet meer blijven bestaan. Kortom, het eindrapport adviseert (het merendeel van) de bevoegdheden bij de onderwijsinstituten weg te halen en bij de opleidingsdirecteuren te leggen.

Daarnaast adviseert het eindrapport om het aantal opleidingsdirecteuren te verminderen en het verbod op een gemeenschappelijke opleidingsdirecteur voor een bachelor- en een masteropleiding van dezelfde afdeling op te heven. Dhr. prof. dr. F.P.I.M. van Vree gaf tijdens de onderhavige overlegvergadering aan dat het reduceren van het aantal opleidingsdirecteuren “niet moet” (p.9). Aangezien de werkgroep slechts een adviserende functie heeft is dit zeker niet onjuist, maar het eindrapport is duidelijk over het advies van de werkgroep: “de werkgroep adviseert voorts om voor wat betreft onderwijs een reductie van het aantal bestuursfuncties te realiseren: minder opleidingsdirecteuren.” (p.5).

De werkgroep doet naast aanbevelingen over de organisatie van het onderwijs, ook aanbevelingen over de organisatie van het onderzoek. De werkgroep adviseert ook beleidsvorming over onderzoek zo laag mogelijk in de organisatie neer te leggen. De onderzoeksscholen moeten volgens het rapport zeggenschap houden over de formaties van de afdelingen, maar wel volgens de facultaire onderwijs/onderzoeksverhouding. Onderzoeksdirecteuren hebben een stem in de inhoudelijke invulling van het onderzoek in hun afdeling, maar kunnen niet zelfstandig onderzoekstijd herverdelen over afdelingen.

Als laatste bespreekt de FSR FGw hier de aanbevelingen over de afdelingen die het eindrapport doet. Het rapport adviseert om de afdelingen weer zelfstandig de verantwoordelijkheid te geven over hun personeelsformatie, op basis van het budget dat zij voor onderwijs en onderzoek ontvangen. Deze personeelsplannen leggen de afdelingen vast in hun strategisch personeelsplan, waar zij volle verantwoordelijkheid voor dragen. Het budget komt via een duidelijke plancyclus en een transparant facultair allocatiemodel via onderwijs en onderzoek bij de afdelingen terecht.

Samenvattend adviseert het rapport zo veel mogelijk bevoegdheden en budgetten te decentraliseren. Onderwijsbesluitvorming vindt plaats bij de opleidingsdirecteur, onderzoeksinvulling bij de onderzoeksdirecteur en personeelsformatie bij de afdelingen.

Standpunt facultaire studentenraad

De FSR FGw staat achter de meeste aanbevelingen uit het eindrapport. De FSR FGw is voor decentralisatie en vindt het een goede zaak dat besluitvorming op het niveau van opleidingsdirecteuren en afdelingen komt te liggen. Op deze manier liggen de beslissingen bij de mensen die het dichtst bij het onderwijs staan en het best de gevolgen van beleid kunnen overzien. Daarnaast kan het probleem van de te kleine slagkracht van de opleidingsinstituten opgelost worden door taken te decentraliseren. Hierin volgt de FSR FGw de argumentatie zoals

die in het eindrapport staat. Aangezien veel besluitvorming lager komt te liggen, vindt de FSR FGw dat medezeggenschap op laag niveau versterkt moet worden. Hierom wil de FSR FGw nog een keer het belang van de versterking van de middelen en bevoegdheden van de opleidingscommissies benadrukken.

Drie van de aanbevelingen riepen nog vragen op bij de FSR FGw. Sommige van deze vragen zijn verduidelijkend en anderen zijn kritisch.

Allereerst vindt de FSR FGw het onduidelijk hoe het geld over de opleidingsdirecteuren verdeeld gaat worden. Het rapport noemt een facultair allocatiemodel, maar wat gaat dit concreet betekenen? Hier raakt het rapport Herziening Besturingsmodel ook aan het rapport van de commissie Kaderstellingen.

De FSR FGw vroeg zich ten tweede af wat de nieuwe taak wordt van het CoH en de GSH met het oog op hun nieuwe rol. Het rapport zegt vooral wat deze instituten niet meer moeten hebben maar niet concreet wat zij nog wél gaan doen. Genoemd wordt: “het zorg dragen voor de grote lijnen van het facultair onderwijsbeleid, de kwaliteitszorg van onderwijs en het faciliteren van vernieuwing en interdisciplinaire samenwerking” (p.4-5). “Faciliteren” past in de aanbeveling dat de meeste bevoegdheden worden weggehaald bij de onderwijsinstituten. Wat “kwaliteitszorg van onderwijs” (p.4) betekent en hoe de CoH van de GSH dit gaan doen met minder bevoegdheden is echter onduidelijk. Worden deze instituten niet alleen in stand gehouden om te blijven voldoen aan het door het centraal opgelegde besturingsmodel van de Universiteit van Amsterdam? Hier moet meer duidelijkheid over komen.

Het laatste punt betreft de reductie van het aantal opleidingsdirecteuren. Alle opleidingsdirecteuren zijn door de FSR FGw in de week van 12-16 september per mail benaderd om hun mening over deze reductie te vragen. Tien van hen reageerden hierop, waarvan vier voor een reductie, drie tegen een reductie waren en drie niet een eenduidige mening hadden. Als belangrijkste argumenten voor een reductie worden genoemd: (1) minder opleidingsdirecteuren vergroot de besluitvaardigheid en de slagkracht, (2) het is goedkoper en makkelijker om de juiste mensen te vinden, (3) veel bachelor- en masteropleidingen delen dusdanig veel aan inhoud en personeel dat een gezamenlijke opleidingsdirecteur voor de hand ligt en (4) met minder opleidingsdirecteuren is de werkdruk eerlijker te verdelen. Redenen om niet tot een reductie over te gaan zijn: (1) de opleidingsdirecteur komt verder van de inhoudelijke programma's, de studenten en de medewerkers af te staan, (2) de opleidingsdirecteur kan niet in elk programma onderwijs geven en (3) doordat het aantal bestuurders wordt verminderd zal er alsnog een centrale top-down structuur ontstaan, waar de werkgroep juist voor wilde waken.

De FSR FGw ziet de voordelen van het reduceren van het aantal opleidingsdirecteuren, maar ziet ook de mogelijke problemen. De FSR FGw sluit zich graag aan bij het standpunt van het faculteitsbestuur zoals geformuleerd op de overlegvergadering van 23 juni 2016: “er moet nu gewoon maatwerk komen.” (p.12). De FSR FGw denkt dat het goed is als het

faculteitsbestuur in samenspraak met de opleidingsdirecteur en de opleidingscommissie bij elke opleiding individueel kijkt of een fusering van de opleidingsdirecteur met die van een andere opleiding wenselijk is.

Afsluitend

Het rapport van de werkgroep herziening besturingsmodel is nu een half jaar openbaar. Graag gaat de FSR FGw snel samen met de ondernemingsraad en de opleidingscommissies van de FGw in gesprek met het faculteitsbestuur hoe de aanbevelingen het beste toegepast kunnen gaan worden. Hierbij hebben zij allen een gemeenschappelijk doel: het vinden van een besturingsmodel dat de kwaliteit van het onderwijs en onderzoek zo goed mogelijk faciliteert. De FSR FGw hoopt op een implementatie van een nieuw model dat zo veel mogelijk draagvlak vindt in de faculteit.

Met vriendelijke groet,

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'C. Osté', enclosed within a large, loopy oval scribble.

Charlotte Osté
Voorzitter FSR FGw